

TELEGRAFUL ROMANU

Nr 105. ANULU XVI.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banii prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiula prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. ora pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. v. a. anu. 6 fl. v. a.

Insertele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 29 Dec. 1868. (10 Ian. 1869.)

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu se inceputulu anului 1869, se deschide prin acesta prenumeratiune noua la acesta foia.

„Telegrafulu Romanu“, va esti ca si pana acum de doue ori pe septimana Joi'a si Duminica — Pretiulu abonamentulu e:

Pentru Sabiu pe anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Transilvania si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 ana 4 fl., pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si straine-tate, pe anu 12 fl.; pe 1/2 anu 6 fl. pe 1/4 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardii cu trimiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a se tramite francate — adresandu-le deadreptulu la

Editoru „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Romanii, merita o sorte mai buna?

W. Hoffmann in opula sau: „Descrierea pamentulu“ dice despre romani: „Din mestecatur'a acesta insa de unde poporul romanescu si-are originea sea, se desvolta capete, ce suntu classice si potu servi de modelu; capete, ce ascundu si in laintrulu loru ce arata partea loru din afara; pentru ca putere de pricepere mai iute, minte mai deschisa, petrundera mai adunca, insocita de desteritate in purtare nu se mai afla la nimenea, precum se vede la romapulu celu mai de rendu. Acestu poporu impreunatu si adusu la civilizatiunea cea mai inalta aru fi aptu sa stea in fruntea culturi spirituali a omenimei. Si pentru ca sa se puna corona la tote aceste, limb'a lui inca e asi'a de sonora si bog'la, incatu se aru potrivu pentru poporul celu mai cultu alu pamentulu.“

Precum e bine, ca omulu in mijloculu fericirii sa-si aduca aminte de slabiciunile sele asi'a de de lipsa, ca omulu, candu se afla in necasu, sa nu-si uite de insusirile sele cele nobile. In casulu primu, adeca in fericire, se infreneza sumeti'a si mandri'a, la care omulu usioru pote scapata; in casulu din urma, nu cade in desperatiune totale, aflandu in insusirile sele anghira, de carea sa se radime pana trece furtun'a viforulu preste elu si vine ierasi liniscea inserinarei.

Cum e cu omulu singuratecu asi'a e si cu poporele, cu nationile.

Citatulu de mai susu e ala unu strainu, nemtiu, este dara o marturia nepartinitoria, si de aceea nu putemu sa dicemu ca e o apretiare magalitoria si vanilosa, spre carea, cu deosebire individualitatele frumose, suntu adese aplecate.

Momentele presente ne indupleca a tine se ma de apretiare ca cele ale lui Hoffmann, nici de cum insa pentru a ne ingamfa si a face pre lume sa cred, ca noi tintimu ca sa devenimu „singuri si atotu stapanitoru“ ei. Noi vremu numai sa constatamu in una modu eclatantu, cu unu argumentu luat dela unu strainu, marimea gresielei ce amu comite catra fiintia nostra, candu noi amu sta unu momentu la indoiela si amu delega concursulu nostru la ori-ce feliu de manifestatiune de vieta constitutionale si totuodata legale. Apretiu-

imu pusetiunea nostra cea dificile, cunosemu inapoierea la care ne vedemu impinsi de acei frati de o sorte cu noi, cari doue decenii au predicatu si lamentatu de libertate.

Dara in valorile vietiei e erore sa considere cineva numai pusetiunea presenta putienu favoritoria, din contra sa caute a dovedi lumei, ca in trecutu, ca noi scimu a ne emancipa din ori ce stare prin insistarea de a pretinde neincelatu drepturile ce ni competu.

Trecutul nostru ne e argmentu stralucitu si necontestabile ca indolentia ori din ce isvoru aru esti, ni este nepartinitoria. Sa cugetamu la ceea ce eramu cu deosebire in cei doi seculi din urma, unde ni s'au fostu atacatu insosi altariulu, si ca noi numai dupa ce prin mari greutati amu inceputu a ne misca in interesulu nostru, amu pututu sa ne stracaramu paladulu stramosescu limb'a si bisericia, amu pututu sa ne creamu din nou inteligentia, amu pututu pre langa tote pedecile ce ni s'au opusu si ni se opung inca, a ne oopu unu locu frumosu pre campulu comerciale si alu industriei.

Aceste dara nu trebuiescu uitate. Aceste trebuiescu impreunate cu apretiarile unu strainu si de siguru ca are sa resulte noue puteri pentru noue incordari, cari nu-si voru denega rezultatele sele.

Va intreb'a cine-va, care va sa fia practic'a celoru de mai susu?

Respunsulu la acesta intrebare e usioru, pentruca, stamtu inaintea unu campu vastu, pre carele deca amu inceputu a-lu lucra, suntemu numai la inceputu si putemu dice ca numai amu piscatu din fia-care parte cate putienu; va se dica, ce avemu de facutu e lesne de spus; la „cum?“ se aru cere o cumpanire mai anevoioasa.

Unu poporu care nu are numai insusiri frumose, dara a carui trecutu chiaru fiindu durerosu e si stralucitu nu pote sa nu afle si acelu „cum“ si putemu dice ca la aflatu, pentruca altfelu nu aru fi pututu sa se recreeze spre vieta noua.

Inre tote asi'a dara si dupa tote, calitatea si misiunea poporulu romanu recunoscuta si de straini, este factorulu celu mai puternicu pentru de a-lu impintena la continuarea activitatiei sele. Insusu Ministrulu Gorove dice in cuventarea catra alegatorii sei: „Ungurulu si romanulu suntu avisati a se inainta si sprigini imprumotati. Nici unulu dintre acesta doi nu se pote deslupi de civilizatiunea apusena, nici unulu nu se pote redinia decatu pre solidaritatea intereselor, ce esistu astadi intre poporele de cultura si de libertate.“

In fatia ataroru calitati si unei astfelu de chiamari unu singuru lucru ne trebuiescu a face: ca sa dispara pentru totu deona: „a invidiei reutate si orb'a desbinare“ in procederea spre a responde si insusirilor si chiamarei nostre.

Precatu e de durerosu, ca trebuie sa amintimu de aceste din urma, pre atatu e de adeveratu, ca de aici aterna viitorulu nostru in partea cea mai mare si mai esentiale. Arborile, cate venturi si orcane nu lu sufla, deca deca e intregu interiorulu seu resista la tote; elu devine calcatu la pamentu numai candu este petrusa medu'a lui de putredine.

Unu strainu, care aru fi celitu cele de pana aci aru afla ore care contrastu si nelogica intre parte a ceea unde ne provocamu la calitati asi'a de inalte, ca ele suntu proprietati ale poporulu nostru si apoi totu noi ne aratamu temerea de slabiciunea unei neintilegeri, carea din urma nu incapa nici deom cu insusirile unu spiritu nobile. Asi'a este. Inso noi, cu deosebire vomu afla lucru forte posibilu, candu vomu cugeta ca e deosebire intre insusiri nobile si intre desvoltarea

loru. In decursulu desvoltarei insusirile potu patimi, deca nu li se da grigi'a de lipsa prin o cultivare completa; o cultivare, carea sa fia asi'a de mare precum e de mare si insusirea. Numai o astfelu de impreunare va produce lumina mintiei, cu carea sa predomnesca omulu cu prevederile mai departe, si acesta pentru ca sa-si pota formula unu principiu, unu principiu, carele in adeveru sa fia unu isvoru curgatoriu in abundantia de directivele cele mai bune.

Unde lipsesce lumina mintiei se pote seman'a lesne sementia particularismulu si inca pre nesciute; si in bun'a credintia ca urmeza o carara buna, multi potu retaci si da ansa la deosebiri de idei si de procederi.

Candu amu disu: „egala indreptatire nationale“ credemu ca amu cupriusu totu si inaintea acestei ori ce particularismu va trebui sa se inchie. A cere dela ori-ce conationalu a siaci pre fatia, cu tote mijlocele ce le da legea, pentru unu principiu atatu de sacru este a fi la inaltimea demnitatii unei nationi, carea nu ambla nici dupa tutorate nici dupa gratii, ci pre cele dintaiu cauta sa le delature dela sine, si pre cele din urma sa incungiuro ocaziunea de a fi silita a le primi.

Anulu acesi va espira. Celu nou ne va aduce ocaziuni noue in cari sa se probeze insusirile nostre. Principiulu amintitu impreunatu cu o neobosita activitate sa fia cararea carea sa o urmamu si ea ne va duce, vana ori ce impregiurari, catra dorintiele nostre.

Altu feliu urmandu lesne amu pute fi dati uitarei si lumea aru pute afla de esistinta nostra, numai candu neamicii nostri ne aru denuncia o iniunctie publice europene de cutare si de cutare crima fictiva, spre a ne arata de nefacultatii de libertatele ce le pretendemu.

Asia da a astfelu cugetandu si urmandu se trecemu pragulu carele desparte anulu 1868 de 1869. si astfelu vomu da respunsulu celu mai emnente la calitatile innasute in noi si la intrebarea ce e pusa in fruntea articululu acestuia: „Romanii, merita ei o sorte mai buna?“

Despre alegeri

Abia s'a incheiatu sesiunea trecuta a dietei si miscarile de alegeri noue s'au inceputu. Deputatii fosti, de nat. magiara, defasiura tienul'a loru in dieta, arata pentru ce au staruitu densu acolo si cari suntu acuzitiunile castigat in dieta. Nu avemu nimic'a in contra acestei procederi din partea deputatoru fosti, e usu constitutionale acesta, de-si in tempulu presentu pare a dese, ca darea de se ma despre sesiunea trecuta este o noua recomandatiune pentru cea viitoria.

La miscarea acesta ore stavomu si noi indiferinti? Nu vedemu nici o ratiune pentru indiferentia, afara de aceea de a lasa ca altii sa voteze in numele aceloru cercuri unde majoritatea e de romani si apoi deputatii neromani esiti din cercuri cu majoritate romana sa se greze la ocaziuni bine venite, ca representeaza pre romani, ca cunoscu vointa romaniloru si ca romani nu au alte dorintie decatu acele ce le esprima densulu. Credemu ca acestu micu avisu inca va fi de ajunsu pentru a nu hesita seu a nu se indoi cine-va ca ce are sa urmeze acum cu ocaziunea alegeriloru viitorie.

Transilvanii romani au indoita detoria de a priveghia asupra alegeriloru si indoita activitate, pentru ca densiloru, nu mai scimu din cari respecte constitutionali si anticonstitutionali — antiliberali, li s'au rezervatu unu censu mai inaltu ca locuitoriloru Ungariei. Ori-care romanu va recunosce la cea dintaiu privire, ca asupra acelu e indreptatu ascutitulu acestei mesuri, carea mai are si acelu adausu invecbitu, ca cei ce se dicu nobili, in

contra logiceii mintii sanetose, potu alege fara censu, pentru simpla cuventu ca se dicu a fi nobili.

Interesulu nostru morale si reale cere imperiosu, ca noi sa ne punemu tote puterile spru a resesi cu deputati nationali; celu morale, pentrucu sa nu aparem ca unu trupu mortu nationale inaintea lumii carea nu cunoste mai deaprobe referintela nostre; cele reale, pentrucu inmultindu-se reprezentanti nostri sa pola vini in pusetiune de a paralisu ori ce mesura carea aru fi indreptata contra nostra.

Aici inse ne simtumu datori a atrage atentia alegatorilor nostri si asupra candidatilor lor. Ei sa nu se ia numai dupa propunerea vreunui capu plinu de fantasma, ci sa cumpanesca trecutul acelu barbatu pre care voru alu candida si sa caute in trecutul densulu (a pte nu vorbe, prin cari au doveditu in fapta ca scie si pote lucra in interesulu natiunii si amu dice si bisericiei sele, carea la noi e nationale.

In fine romanii sa dovedesca de alta parte ca nu suntu nici servili nici vili (estini) cu darea votulu lor, pentru vreunu interesu personale. Nici domnulu nici jupanulu cutare nu are a fi consideratu mai multu decatu se cuvine fia carui cetatienu. Votulu care e unu dreptu sacru trebuie datu numai aceluia, despre carele cum amu mai disu si mai susu, dupa faptele si harnicia lai avemu deplina convingere ca va lucra spre folosulu nostru comunu.

Nu credemu ca voru mai fi romani de aceia. carii cunoscendu ca strainii tragu carbonii mai anteu la oia lor, sa se indese a tramite deputatu pre unu barbatu, carele deca scie unde si celu dore pre romanii servesce numai spre ai mai amari durerea; si apoi, avemu noi exemple, unde sasi seu magiari sa se imbulsiesca a da voturi pentru romani?

Sa cautamu dara in totu modulu a ne respecta interesele nostre politice, caci numai respectandunle noi vomu face sa nile respecteze si alii.

Eveneminte politice.

Miscarile politice in lantulu monarchiei suntu acum asi de putiene, incatu o foia de aici e silta a da intre telegrame scirea dupa, Ung. Lt., ca in Pest'a doi din frontasi de partide unguresci, au sa se bata ca va leresce, pentru ca pre calea acest'a sa-si restabileasca onorea (!?). Nu ca evenimentu politicu inregistramu acest'a, ci ca o satira a spiritulu tempului presentu; caci ore unde amu est, candu si noi cesti-lalti muritori, ravnindu la „nobletia cavaleresca“, cu inlaturarea legiloru, amu cerca sa ne restabilim onorea unde ne aru venit mai la socotela, cu arguminte de cele mai simtorie? Seracu seculu alu „luminei“ ca multu intonereu mai acoperi!

Despre infiintarea gardelor unguresci dela denumirea comandantulu superioru putiene s'a mai pututu audi. In dilele din urma voru sa scie unele foi ca de adlatu langa comandantele superioare Arhiducele Iosifu e denumitu vice-colonellu de Ghiczzy. Dela denumirea acestuia s'a mai facutu si alte denumiri, si asi cu incetulu organizarea gardelor se va desvolia totu mai tare.

Intre cancelariulu imperiale d de Beust si ministrulu presedinte alu cabinetulu ungurescu se escasera diferentie, din caus'a unoru articuli vatematori pentru celu dintaiu, cari articuli aparora in „P. Lt.“ O conferintia intre ambii impicinati a complnatu lucrulu asi ca in afacerile esterne d. de Beust si patreza dreptulu de a ave mana libera. Numai asia pote densulu remane in oficiu.

Pres'a straina din afara spune ca aru existu unu planu de o calatoria a M. M. L. L. Imperatulu si Imperates'a in Galitia, Bucovina si Silezia in luna urmatoria.

In caus'a conflictulu greco ture. pote voru si siede astadi reprezentantii puteriloru la judecata. Fiva acestu areopagu in stare a obli certa escata intre numitii doi vecini, seu este conferintia acest'a preludulu altoru eveneminte mai mari? nu putemu sci.

Puterile apusene voru staruf pentru intregitatea imperiulu otomanu si voru primi o editiune noua de promisiuni din partea Portiei, despre usiurarea crestimloru.

„Pester Lt.“ scriendu despre orientu infaliesiza situatiunea de asi incatu eruptiunea unu resbelu aru fi decisa din partea Greciei, la spatele

carei corespondintu a acelei foi dice ca sta Russia. Si din Bucuresci scie corespondintele acelei foi sa spuna multe sciri alarmatoria. Asia, ca s'au tramisu multime de arme in Transilvania. (Despre aceste din urma nici redactiunea acelei foi nu mai vrea sa creda).

Camerile romaniei urmeza a lucra cu ministeriulu presentu. Din candu in candu cate unu incidentu pare a vatemu cursulu linscitu alu desbateriloru. Acest'a inse se intempla in ori-ce parlamentu in timpurile cele mai normale.

Napoleonu in cuventurile sele de anulu nou au vorbitu de pace, dupa cum afirma cele mai multe diuarie, cu tote ca elu a disu ca speretza ca se va intari pacea si in anulu acest'a. Victoru Emannelu se provoca, la casu de oturburarea a liniscei, la garantiu ce o da armata.

In Spania luptele intre republicani si monarchisti luasera unu caracteru de totu seriosu. Trupele regimulu provisoriu au avutu seriose lupte pentrucu sa suprima mai multe rescote.

Educatiunea la femei.

II.

Incependu acestu articlu nu'lu vomu termina fara a ne adresa la familia, care a ajunsu a se bucura de consideratiuni inseminate. Vomu intra deci in lantulu familiei; caci vietia de familia la romani este uniculu centru de fericire. De aci cauta a fi isgonita nesciintia cu o taria barbatasca. Aici candu va intra nesciintia pentru ca sa domine spiritulu familiaru: totulu este perdutu!

Aici candu femeia nu va sci face pre femeia casnica, pre adeverata mama: totulu este perdutu!

Se mai sustiene inca si aceea, ca copilele sa primiesca o educatiune, carea sa corespondia rangulu si pozitiei, ce ocupa parinti in societate. Unu prejudiciu acest'a, a carui pronuntiere pre di ce merge, pare ca ie totu mai mari dimensiuni!

Ce este rangulu? Ce numimu educatiune corespondiatoria? Responsulu este simplu: o indoita confusiune de idei — nimica mai multu.

Adeverata educatiune nu face complimente nici rangulu nici pozitiei. Si ce semnifica rangulu ver pozit'a? Rangulu dispare dinaintea sciintiei. — Este adeveru, ca vanitatea mentiei omenesce a produsu diferentie intre muritori.

Fii omeniloru impinsi de unu simtiu spoimentatoriu de orgolu si de proprietate n'au mai vrotu sa recunosca facia cu semenii lor referentie egalitarie si fratiesce. Misericia si sclavagiulu, doue fapte in eternu conexe, s'au ivitu pre pamentu printr'unu escesu de o coruptia bizara, ce si ave sorgintiele in posesiunea omulu de catra omu, a teca in inegalitatea naturala a gintiloru si a individiloru. Suntu doue fortie, doue elemente: sentimentulu Eului si sentimentulu raporturiloru omulu cu ai sei — si printr'unu escesu, de care cea mai mare parte din omeni nu sciu in totu deun'a a se apar, si sacrifica ori-ce personalitate umana, ori-ce moralitate, ori-ce libertate. Astufeliu sentimentulu Eului violandu raporturile egalitarie dintre muritori a datu nascere sclavagiulu si acest'a miseriei!

Eaca asi s'au introdusu diferentie intre omeni! Eac'asia boieritulu si robot'a! Eac'asia titlurile de nobletia (baronu, conte, marchizu) — Omulu uitandu-si de originea sea a apucatu pre calea virtutulu, si eaca la ce desertaciune a ajunsu, sa credea, ca elu este mai bunu decatu alti omeni, cari pote printr'unu capritiu alu naturei, nu se bucura de vero consideratiune in societate.

Dece tote aste supositiuni disparu ca nisce singure iluziuni inaintea sciintiei din punctu de vedere alu educatiunii generalu. Acela care vrea sa se inchine Minervei, sa scia ca nu nobletia-i nascere; ca nu marile titluri de nobletia ducu pre omu la marre: ci puterea a spiritulu, luminaarea mentiei, intarirea in caracteru si consciintia, noblitatea inimii facu pre omulu omu in sensu eminentu! Cultur'a, Civilisatiunea si Sciintiele nu producu nici domni nici sclavi; nici nobili nici venobli; ci aceste trei sentinele de bunu auguru ale omenimei primescu pre omu in bratiile sele totu in asemenea modu fara a lu in consideratiune nascerea lui ori nobletia, — cu unu cuventu fara d'a apretia avantajosele conditiuni, de cari elu se bucura in societate, si cari pote suntu menite a face presiune crudela asup'a semeniloru sei! — Totu asi ne gasim si cu edu-

catiunea cu raportu la rangulu si pozitiune. Pedagogia nu face complimente rangulu. Ea ne da o educatiune generala, nu speciala; ea ne da o cultura universalu acomodata pentru toti, a carei binefacatorie influentia se intinde dela bogatu si pana la celu, care se gasesce pre ultim'a trepta a scarei sociali. Totu asi stamu si cu crescerea copileloru. Ele trebuiescu crescute mai inainte de tote spre casnicia, ca candu voru ave fericirea de a deveni mame sa-si scie cresce pre copiii loru pururea indigitandu-le ca le a virtutei. Casnicia, apoi celelalte! Ast'a este lucru de capetenia. Acest'a educatiune, care nu eschide sciintiele positive generale, ce-su si ele menite la ajungerea scopulu principalu, trebuie luata in mai de aproape consideratiune. Spre resolvarea teme, ce ne preocupa, si care este de estensiunea cea mai imensa, trebuie sa infiintamu institute scolarie pentru fete. O cestiune acest'a, dela a carei norocosu resolvare este conditiunata bun'a stare a omenimei in genere si a natiuniloru in specie. Pentru de a pute infiintia astfelu de institute ne trebuiescu mijloce banesce, ne trebuiescu fonduri. Ei bine! de unde sa ne procuramu atari fonduri? Caci natiunea este seraca de hani.

Vitregitatea timpuriloru trecute n'a lasat'o sa se bucare de asi felu de avantagiuri! Standu astfelu treb'a ce dara este de facutu? Este simplu. Eata ce dice poetulu romanu:

„Unde-i unulu nu-i putere
„La nevoi si la durere
„Unde-su doi puterea cresce
„Si dusmanulu nu sporesce.“

Sa ne asociamu dara. Numai asociandu-na, numai punendu umeru la umeru vomu fi capabili de a delatura obstaculii, ce ne impedeza in infiintarea astoru felu de institute menite pentru de a cresce pre fitoriele mame! Exemplu trahunt. Sa venim la exemple; caci ele atragu. La partea sudostica a Transilvaniei intr'unulu din cele mai frumoase podcie se gasesce in flortoria cetate, Brasiovulu, ai carei locuitori jumatate — deca nu mai multi — suntu romani, cari porta unu intinsu comerciu cu Romania. Domnele romane din acesta cetate, pre candu patrioticii comercianti se intreceau care de care in sacrificiuri pentru radicarea maretulu gimnasiu romanescu, petrunse fiindu de lips'a instituteloru de crescere pentru copile indata dupa inaugurarea absolutismulu pusera inceputu: „Reuniunei femeiloru romane pentru crescerea copileloru“, care se bucura de o mare ptrona in persona Majestatii Sele imperatesce Elisabeta. La inceputu de-si mica; de-si numeru putiene membre; de-si fara putere: astadi este in stare sa subvintioneze trei scole de fete la Brasiovu, Sabiu si Blasiu, unde copilele orfane si capeta instructiunea gratuita. — Deca dara acesta reuniune si-are o asi de marcia programa de a veni in ajutoriulu copileloru orfane; deca dara acesta reuniune se grabesce a veni in ajutoriulu natiunii, vrendu a ne offeri bune mame; atunci ea merita tota atentia din partea natiunii, carea trebuie sa tiena contu de apelulu ce ea i-lu face. Matraneloru romane din tote partile! grabitive cu o ora mai nainte a ve depune denariulu pre altariulu natiunii; caci in curendu mii de voci ve voru binecuventu! Grabitive cu noua oferte a ajutat asta reuniune, ca cu o ora mai nainte sa o puneti in stare de a putea da programei, ce ea si a prefiptu, estensiunea cea mai posibila! —

Romaniloru de ori-ce stare, de ori-ce cenditiune! traimu intr'unu tempu: candu tote natiunile se silesu a infiintia insociri pentru d'a veni in ajutoriulu omenimei in genere; si in specie pentru d'a da lumina si crescere si sexulu utile, — si inca corespondiatoria naturei, individualitatei feminine!

Se gasesce in mediuloculu nostru o clasa de fentie umane, care printr'unu capritiu vechiu si bizaru era osandita a tra in orb'a nesciintia. Acum nu mai potemu tra asi. Epoca, in care ne gasim, reclama imperiosu a ne aleatu esistintia nostra si interna si esterna conformu spiritulu si progresulu, celu profetiza omenimea astadi! — Si deca reuniunea femeiloru romane a inceputu o opera precatu de marcia: preatatu de grava; — datoria nostra de bunu romani este d'a strigint cu tote puterile asta societate in tendintele si lucrurile ei! Vreamu sa dicu; deca reuniunea are nobil'a intentiune de a ofe-

si nationale in a m o in tota puterea cuventului; venitii sa o sprighim cu o ora mai inainte si spiritualmente si materialmente. — Si natiunea va prospera in totu ce se numesce virtute. Si inveniementulu nostru nationalu se va completa acoperindu-se unu mare defectu in educatiunea si instructiunea tinerei generatiuni. —

— Eacu dara cum intielegemu noi a de vera t'a emancipatiune danda femeii a de vera t'a cultura, ce reclama natura, individualitatei lemeesci. — Fia dara, ca spiritulu de asociare la romani se ie totu mai mari dimensiuni pentru de a se respandi cultur'a si la genulu femenu!

Fia dara, ca inveniementulu nostru nationalu se numere in curendu numeroase institute scolare si pentru educarea genulu femenu! Fia dara, ca reuniunea femeiloru rom. in curendu sa pota fi in stare de a-si da programei, ce ea si-a prefriptu, estensiunea cea mai posibila; pentru ca cultura copileloru nostre sa ne chezasiniuesca pentru venitoriu unu asiá feliu de progresu, ce cu dreptu cuventu lu pretinde spiritulu tempului, in care ne gasimu! — Atunci si numai atunci emancipatiunea sociala si va castigá o importantia, si va capeta adevera t'a valóre din punctulu de vedere alu importantiei cu respectu la viet'a familiara a romaniloru. In astfelu de tipu intielegemu noi, iubite lectore emancipatiunea femeiloru romane. — Avendu odata adeverate mame vomu pute contá la o buna stare a natiunii nostre tienendu astfelu cu o persistinta rara contu de progresulu, de care se bucura societate omenesca! — Dixi *). —

Ioannu Petrasicu
inveiatoriu la Resinariu.

S a b i i u, in 19 Decembre. (Tramisu). Permite-mi, dle Redactoru, ca pre calea acest'a a publicitatii se culezu a chiama atentiunea Ven. autoritati respective asup'a unu lucru, care, facendu-se abusu cu densulu, ne pote duce la unu arbitragiu daunosu si deplorabile, carui'a suntemu datoru toti fiii bisericeii nostre a ne opune de tempuriu.

Intielegu, Dle Redactore, citatiunile edictali in causele matrimoniali. Terminulu usutu pentru infatisiarea la Forulu protopopescu a unei parti pribegite a fostu din tempurile vechi unu anu si o di, precum la tote dregatoriile, civili si bisericesci, de regula este si astadi. La noi insa observu de catu-va tempu, ca unele Foru protopopesci au redusu acestu terminu la 6 luni, fara de a fi indreptatite la acest'a nici prin o praca vechi, seu o lege positiva. Tocmai cugetamu la acestu obiectu si credemu, ca prin acest'a reducere nejustificata se deschide o usia larga abuzului, — aici deca lui A. i este iertatu, a face din 1 anu 1/2 anu, pentru ce lui B. sa nu-i fia iertatu a face din 1/2 anu 1/4 anu, si asiá mai departe! — candu eata in adeveru, dupa ce in nr. 101 si 102 ai acestei foi unu P. Protopopu publicase edictu cu terminu de 6 luni, in nr. 103 vine unu P. Administratoru protopopescu a deschide edictu cu terminu de 3 luni. Cumca acest'a este o volnicia, carea face ilusoriu scopulu si intentiunea edictorulu, ba carea valemá seriozitatea si sántien'a catoriei cea si fara de aceea astadi destulu de amenintata; si cumca priu urmare trebuie stavilita, — de siguru va fi parerea tuturor, cari dorescu si se lupta, ca in afacerile nostre bisericesci se domnesca legea, iora nu arbitriulu!

Caransebesiu, in 17 Dec. v. 1868.

(t. i.) La scola regimentului confinarin romanu banaticu Nr. 13 s'au introdusu intre studiele obligate limb'a si literatur'a romana, carea se propune de prezentu de unu profesor de teologia;

*) Deca amu ave cev'a de observatu la tem'a desbatuta in acesti doi articuli, aru fi, ca noi credemu ca nu e de lipsa sa tindemu numai totu departe, spre a pute ajunge la ceva. Noi sa cautamu mijloce si in apropiarea nostra. Asiá d. e. vedemu in comun'a Resinari o scola buna de felicie, carea se sustiene din mijlocele proprie a le comunei. Nu voru fi tote comunele asiá de avute, inse relativu totu se potu si in alte parti infintia scole de catra comunele respective, si la acest'a aru fi, dupa parerea nostra, datorie organelu scolare sa fa cu starointia. Caci precandu Reuniunile suntu avisate la mijloce din buna vointa cuiva, comunele suntu datorie a se interesa de crescerea generatiunii tinere ori de ce secesu.

acest'a este unu lucru imbucuratoriu cu atat'a mai vertosu, aici pana acum era cu totulu eliminata de prin institutele militare; ba chiaru si prin casele romane din confiniu se incubase in loculu limbii nationale cea germana. Meritulu introducerii limbii romane in acestu institutu de prezentu avemu sa-lu atribuimu Ilustratiei Sele dlu Episcopu diecesanu Ioane P o p a s u, carele cu amore paritescá si zelu s'au ingrigitu pre bas'a unei ordinatiuni a inaltulu c. r. ministeriu de resbelu a se ocupá catad'ra de limb'a romana provisoriu inainte de a se fi fipsatu vre-unu salariu regulatu pre sem'a profesorelui; numai ca se nu sufero scadere tinerimea in propasirea limbii natiunea.

Acestu institutu militar cu r. consta din III clase cu 63 elevi, din cari de nationalitate romana suntu 46, daru limb'a romana este studiu obligatu pentru toti elevii institutulu fara diferentia de nationalitate si ca si manuaru de propunere servese gramatic'a compusa de d. G. I. Munteanu directore si profesoru in Gimnasiulu romanu de religunea gr. or. din Brasiovu; afara de aceea demnu de amintitu e-te ca in clas'a a III se propune si literatur'a incatu este cu putintia.

Mai este demnu de a face cunoscutu ou. publicu cetitoriu; ca in institutu acest'a se propune si limb'a francesá ca si studiu obligatu; si facendu-se in 23 Decembre n. n. c. examenulu trilunariu in fiint'a de fatia a dlu vice-colonelu c. r. O r n s t e i n s'au aretetu sporiu forte imbucuratoriu din ambele limbi romanice. —

Introducerea limbii romane in institutu mentionatu este cu atat'u mai de mare ponderositate, pentruca románulu din confiniulu militaru invatiandu-si limb'a s'a nationala, carea au supt'o dela ins'a-si mama s'a, se va desvoltá in viitoriu si intr'o direptione nationala, si nu ca si pana acum fara picu de sciintia si cunoscintia despre limb'a s'a materna, pre carea au ignorat'o; din caus'a, ca nu ave occasione nici macaru a audi pre cineva vorbindu corectu romanesce. —

Ilustr. Sea dlu Eppu diecesanu inca se straduiesce din resputeri a ne conduce catra propasire; asiá prin consiliile sele paritesci si prin emisele cerculande se-au provocatu poporulu din diecesa spre infintiaru de reuniuni agronomice, si in Caransebesiu sa-i formatu de ja unu comitetu pentru infintiaru acestei institutiuni salubrie, si demna de imitatu mai vertosu pentru poporulu nostru, carele cu putiena esceptiune mai pretutidene este agricultorulu, insa fara cunoscintiele necesarie agronomice.

Fragila nostra naia nationala cu adevera t'u, este batuta de valori grele si amenintata de periculu; daru deca vomu fi cu amore catra dens'a, si vomu procede cu constantia catra propasire; apoi prin gratia lui Dumnediu, carele este conducatoriu a tote, vomu fi sprighiti intru ajungerea scopulu nostru ulterioru!

A r a d u, 24 Decembre 1868.

(Capetu.)

Care comunitate bisericesca a pretinsu in valorea statutulu organicu a procede la inlocuirea parocheloru vacante si cine si candu a restrinsu aceea cerere? — Eu din parte-mi nu sciú nimic'a despre atare casu unde se fia cerutu care-va comunitate ca atare parochia vacanta sa se indeplinisca pre bas'a statutulu organicu prin dreptulu de alegere si sa-i fia denegatu ori Ilustritatea Sea d. Episcopu ori consistoriulu aceea indreptatire, seu sa fia procesu in contra cereri si alu statutulu denumindu parochi si chirotonindu-i — dupa calapodiulu celu vechiu, — de ore-ce si dupa usulu ce a statu pana acum in vigore, preoti numai pre bas'a convoiei comunitatei concernente — si nici candu fara de invoierea acelei'a s'a chirotonitu. —

Daru fia constatatu ca Ilustr. Sea nu e acelu nedemnu de chiamarea sea precum lu caracteriseza d. fostu deputatu dela Aradu, ca sa se lase a-lu seduce alti aici faptele vorbescu de sine, si bunulu cetitoriu are convingere firma despre insusitatele si meritele eclatante ale Ilustr. Sele presantitulu d. Episcopu pre terenulu bisericeii nostre dreptumaritorie, este pre bine cunoscuta activitatea indelungata a Presantiei Sele in care a incarunitu secerandu prin luptele sele neobosite rezultatulu celu frumosu pre partea bisericeii nostre de care ne bucuramu cu toti astadi si la care Ilustr. Sea ca unu factoru luptatoriu multu a contribuitu ne sedusu de nime.

Pona dinaintea onoratorulu cetitori unu casu

mai recinte, din care se binevoiesca a deduce contrariulu asertiuniloru neexacte ca Ilustr. Sea nu restrinsu cui-va dreptulu de alegere ce i compete conformu statutulu organicu.

Acei 4 insi intro preoti chirotoniti au prodasu inainte de sántire documente din partea comunitatiloru concernente bisericesci, prin care s'a constatatu lips'a orginte de preoti si in care documente reprezentantii bisericeii au dechiaratu serbatoresce ca cu invoierea intregii comunitati recomanda pre respectivulu pentru sántire; si totusi Ilustr. Sea d. Episcopu n'a voitu a chirotoni nici pre unulu pana ce nu-lu navajira poporeni cu gramad'a in curtea episcopesca si i dechiarara de repetite ori ca sa le sántiesca pre candidatulu loru intru preotu, aici lu voiescu, si avendu lipsa de pastoriu sufletescu nu mai potu remanea fara de densulu.

E ta, d. corespundinte, ce au disu atare turma de omeni la indrumarea parintelui Episcopu ca sa fia cu rebdare pana se va orendu alegerea; eata sa ti-o spunu eu, carele amu fostu martore viu de fatia, cum s'au esprimitu acea deputatiune:

„Mari'a Ta! noi nu mai putemu acceptá dupa comisiune nici dupa prota, ca avemu lipsa mare de popa, ne vinu serbatorile si nu-i cine sa slujesca, apoi eata-ne toti aici in numele comunitatii; Te rugamu sa ne sántiesci pre acest'a — si deca nu, noi vomu afla altu Vladica care ne va dá popa.“

Puna-se dara d. corespundinte fostulu deputatu congresualu in pusetiunea parintelui Episcopu, si a-siu vre sa vedu deca aru fi oflatu de consiliu a refusatá cererea aceloru numerosi factori si reprezentanti comunali bisericesci — manendu apa pro mór'a antagonistorulu.

Apoi judece si publiculu cetitoriu de a peacuitu Ilustr. Sea chiaru in contra dispusetiuniloru statutulu organicu, candu a procedatu astufeliu cu chirotonirea neincungurabila aloru patru preoti, satisfacendu cererei bisericaniloru concediuti povetiutiei archipastoresci.

Nu restringe Ilustr. Sea d. Episcopu dreptulu de alegere in tota diecesa, si in privintia acest'a me provocu la casulu dela Nadlacu, unde devenindu parochia vacanta, — comunitatea bisericesca constituindu-se de sine pre bas'a statutulu organicu (Capu I § 6.) a asternutu rugarea la consistoriu ca sa i se conceda a-si alege pre preotu, protestandu in contra ori-carei dispusetiuni unilaterale.

Insa ce sa nu vedi, candu totu aceea-si comunitate bisericesca, totu aici barbati intelegintu comunulu si bisericescu — in contradicere cu pretensiunea de a nu se lua in consideratiune alestatele proviedute cu subscrieri culesu de pre strade si din birturi — a datu si la mai multi insi subscrierile de recomandatiune ca sa se sántiesca de preoti pre parochia vacanta, asiá incatu acum nu se scie cu positivitate, care este adevera tulu candidatu de parochia ala Nadlaculu, ivindu-se mai multi aspiranti totu cu atestaturi pline de subscrieri identice.

A-siu vre sa sciú dara, cum aru aplicá aci d. coresp. dispusetiunile statutulu organicu, si ce procedura aru fi mai practica de a evita confusiunile ce de buna sema se voru escá din rivalitatea aspirantiloru la parochia din Nadlacu?!

Suntu apoi nenumerate fatalitati ca aceste, care le intimpina in tota diu'a Ilustr. Sea d. Episcopu, si pre cari cu inascut'a-i intielepitiune si tactica le scie delatorá, si deca vomu se fimu drepti cu consciintia curata, atunci amu sa dicu demniloru corespundenti: ca sa lase la o parte suspiciunările nefundate, si punendu-si man'a pre anima sa marturiscesca cu audenca durere, ca n'avemu destui barbati invetiati cu constantia cari se conduca poporulu fara interesu personalu, din care provinu tote neplacerile si aeajunsurile stricaciöse natiunii si bisericeii!

Si mie-mi pare forte ren, ca a trebuitu sa ieu eu condeiulu a mana spre a marturisi adevera tulu mistificatu din partea aceloru corespundenti, si nu s'a aflatu altulu mai competente si interesatu a-lu justificá.

Unu fiiu dreptu credinciosu lumeanu si fostu deputatu congresualu.

V a r i e t á t i.

* Escel. Sea FZM. bar. Ramming, carele dupa cum e sciutu, este denumitu de comandante ala Moraviei, a parasitu Sabiulu inca in septaman'a trecuta, spre a ocupá postulu celu nou.

* In locul guvernului provinciale in Transilvania, se va institui un Comissariat. Membrii acestuia sunt deja dupa „Hon“ denumiti. Ei sunt:

Comissariul reg. contele Em. Péchy, consiliarii ministeriale: Gustavu Groisz. — consiliari: Alessiu Nagy, Carolu Gebbel, Samuilu Porutiu. — Secretari: Alesandru Pall, Lad. Vaida Fried. Schreiber, Ios. Lugosi, Carolu Olasz, Petru Nemes. — conceptisti: Otto Vajda, Ioh. Iüngling, Martinu Murat, Al. Folyoviciu, Ioann Badila Fried. Wandler. — Practicanti: Bela Szabo, Baronu Zoltan Apor, Bela Szasz, Fr. Kain, Georg Bodo, Mich. Pall, Geza Ban, Stef. Biro, Al. Székely, Daniel Bedö. —

* Contele Franciscu Haller, carele au administratu pana acum in calitate de jude supremu comitatulu Albei Superiore, e denumitu de Maj. Sea ces. r. prin preainalt'a decisiune din 20 Decembre de comite supremu alu acestui comitatu.

* O foia vienesa aduce scirea urmatoare: „Drumulu de feru, ce sau deschisu de curendu in Transilvania, se va opri peste putienu pre catuva timpu pentru folosirea privata, pentru ca va fi prea ocupata cu transportarea de trupe si de munitiune.“ — Se pare a fi o scire de sensatiune, cari se indesece de unu tempu in cöce.

* Cetimu in „Monitoriulu“ (rom.) de Vineri, 20 ale curentei:

Foile de preste carpati publica o circularia a comissariului regescu alu Ungariei in Transilvania, prin care se ordona autoritatilor subalterne de a prinde trei emisari ai guvernamentulu romanu, care aru fi tramisi in Transilvania spre a recruta pentru armata romana soldati de nationalitate romana cari au servitu in armata austriaca. Guvernamentulu romanu n'a insarcinat pre nimenea, nici directu nici indirectu, cu asemenea missiune; si astfel din ins'a-si acesta declaratiune, resulta ca alegatiunea cuprinsa in circularia dlui comissariu regescu este desbracata de ori-ce temeinicia.

* Jurnalulu de Brasiovu „Kronst. Ztg.“ in foia nr. 198 din 14/2 Decembre, publica intr'unu modu cu totul eronat, initiatiua luata de administratiunea postei romane pentru oprirea circulatiunei deligentiei dlui Koerner.

In Romani'a, si acest'a nu este o esceptiune, post'a este unu monopolu alu statulu, consacratu prin anume lege. Ori-ce intreprindere de transportu particularu, de scrisori, pachete, etc. si persöne cu schimbu de releuri neautorizate de guvern, este supusa conformu art. 26 din legea postale la o amenda de 100—500 lei si la confiscarea trasurilor si calöru.

Pana la 1 Novembre expirat, d. Alessandro Koell si compania Koerner s'a bucuratu de o concessiune acordata de guvern pentru transportu de persöne cu deligentie intre Bucuresci-Brasiovu. In acea di concessiunea expirandu, statulu a infinjtiatu deligentiile sele, si pentru transportulu preste frontiera s'a grabitu a obtiene autorizatiunea guvernulu austro-ungaru.

D. Koerner insa, in dispretiulu legiloru tiei pre care le cunöscö forte bine, de öre-ce pre bas'a loru a ayutu concessiunea, a urmatu a tiene in circulatiune deligentiile sele intro Bucuresci-Brasiovu, fara nici o autorizatiune.

In fat'a acestei stäri de lucruri, prefectur'a de Prahova, conformu ordinulu ce avea si in virtutea legei, a opritu deligentiua dlui Koerner prin siefulu politiei.

Faptulu s'a petrecutu chiaru in presentia directorelui prefecturei si dupa cum se constata din procesulu verbalu incheiatu si subsemnatu si de agendele starostiei K. K. din Ploiesci, nici o perquisitiune nu a urmatu la pachete seu la grupurile postei austriace, ci administratiunea s'a margininitu a constata fraud'a transportulu de persöne.

Prin urmare asertiunile jurnalulu de Brasiovu ca s'au comis violentie, suntu cu totul neesacte. „Tromp. Carp.“ (Comunicatu.)

* (Retragerea militaria de sera la anulu nou, in Tulerie din Paris.) Pe la 9 öre in presera de anulu nou se adunara in Tuilerie toti tamborii si töte bandele musicale militeresci, asiedindu-se dupa despartiemintele loru in patru siruri. Diece minute inainte de 9 öre se ivi imperatulu (imbracatu in civile), imperates'a si prin-

tiulu imperatescu pre balconulu palatulu. Cändu se ivira acest'a, tamborii sunara vre o 5 minute tobel. Dupa aceea intona band'a gardei nationali unu marsiu de pace, caruia i urmara mai multe marsiuri resbelice din partea militiei. Töte bandele musicale intonara la olalta „Reine Hortense“. Mai urmara diferite marsiuri, intre carele si unulu arabicu. Imperatulu se arata seriosu si prin o observare, ce o face imperatesei si printiulu, cari se pareau ca nu observa aceeași seriositate, luara si acest'a unu aeru seriosu. Publiculu, ce se adunase intr'unu numeru forte mare remase la töte acestea in tacere si in linisce, chiaru si atunci cändu se repetä maney'a din anulu trecut si cändu i se deschise port'a dela curtea de Tuilerieloru deodata cu intonarea imnulu nationalu imperatescu „Reine Hortense.“ La 12 öre se fini retragerea, usitata la anulu nou, si dupa ce disparurara imperatulu, imperates'a si printiulu de pre balconu, se risipira si multimea adunata.

* Lupt'a unui tauru. In dilele trecute fiindu dusu in Pest'a unu tauru la macelariu, scapa din man'a celor ce lu duceau legatu cu funi, si alearga intr'o curte inchisa bine. Aci se incepe scen'a unei lupte, care chiaru si in amfiteatrele Romanilor aru fi aflatu aplause. Macelarii respectivi adeca dau drumulu la doi cani mari, sumutindu-i asupra taurului, care i astepta in linisce. Taurulu la inceputu privea lucrulu de usoru; in fine insa vedindu ca nu e gluma, face intrebuintiare de cornele sele si arunca cu acestea pre cani in aeru in inaltime de stanjini, ca pre nisce siöreci. Canii inse nu se lasä, pana cändu cade unulu sub picioarele taurulu, carele atäta ilu borsäca cu picioarele pana remäne ca mortu, cu limb'a scösa. Atuncea pasiesce in contra taurulu unu fecioru de macelariu forte corpulentu. Taurulu se repede asupra lui si lu isbesce la pamentu, incependu infuriatu alu calca cu picioarele, asiä in cätu privitorii nu sciau ce sa faca si cum sa-i ajute. Atuncea insa atacurile cele infocate ale cänelui alu doilea atragu furia taurulu asupra-si, si luptandu-se acest'a animale amändoua, se destäpta din ametiala cänelui celu dintaiu, sare ca turbatu asupra taurulu si se acalia astfelu de urechi'a acestuia incätu nulu potu descotiä nici macelarii. Taurulu incepä a tremura, sta pre locu, si asiä ilu prindu macelarii si lu duca cu cänelui acaliatu de urechi'a lui pana la locul de macelariu.

* Invitare la prenumeratiune pre diurnalulu politicu septemariu „Der Osten“. Dela 1 Ianuariu 1869 incepe „Der Osten“ alu doilea anu. Prin curagiös'a lui pasire pentru interesele in adeveru austriace si pentru egal'a indreptatire a tuturor popöreloru si a castigatu pana acumu cercu latitu de cetitori. Aduce afara de acesta cele mai interesante sciri politice si diplomatice, care circula prin töte diurnalele imprumutate din colönele lui. Si anumitu are cele mai bune si mai secure impartasiri din Orientu, se lupta pentru invoierea si pentru contielegerea cu boemii si polonii si pentru drepturi nationale ale popöreloru nemaghiare din Ungar'a. Articuli politici si se foiletöne, corespondente originali din töte capitalele interne si esterne; töte scirile, impartasirile economice popörale, rapörte, de bursa, notari de cursu, literatura, arte, teatru, scl., in cätu abonatulu pre „Osten“ e atätu de bine informatu ca cam ar fi abonatu pre multe diurnale.

Mai incolo incepe in anulu nou publicarea de novele forte incordatöre si biografii de cele mai alese personalitati ale patriei nöstre. Costa 1 fl. 50 cr. pre 1/3 fl. pe 1/2 si 6 fl. pe unu anu intregu; la 6 abonati se da unulu gratis. — Vien'a in Decemb. 1868. Administratiunea lui „Osten“ (Wien, Parkring, im Gebäude der k. k. Gartenbau-Gesellschaft).

* Instalatiune. Urmatörele ni se tramitu camu tardiu, destre o instalatiune a unui preotu.

Verdu in 1 Decembre. In 30 Nov. fu adusu preotulu nostru Ioachimu Parau cu o solenitate deosebita din Agnit'a in comun'a nöstra, si instalatu in parochia sea. Solenitatea fu marita prin participarea cea amicabile a conlocutorilor nostri sasi, cara celebrarea servitiulu Ddieöcu cu ocaziunea instalärei lu marira cuventäriele biao nimerite si patrandietöre ale comissariulu protopopescu din Norichu Crigoriu Maier, a preotulu nou Ioachimu Parau si a parochulu din Covesiu Alesandru Comsia. Sera insa fiindu onomastica Ess. Sale a Parintelui Mitropolitu Andreiu se ilumina scöla si cu o festivi-

tate deosebita se incheia diu'a acest'a pentru noi de mare insemnatate. Deo Ddieu ca la töte ocaziunile de specialitatea acest'a sa se edifice poporulu prin astufeliu de solenitati, cari voru contribui pre viitoriu multu atätu asupra desvoltärei simtiulu moralu in poporu cätu si a nesuintieloru nobile si respectatöre de progresarea comunei.

— unu Verdianu.

16—2 Concursu.

Pentru ocuparea definitiva a posturilor invetiatoresci se eschide concursu, la urmatörele comune:

1. T o c u. cu salariu de 126. fl. 9. sinici de grän, 9. de cucuruзу, 2. mesuri de mazarie, 30. centenarii de fenu, 12 orgii lemne de focu, din care se incaldiesce si scöla.
2. C a p r u t i a. cu salariu de 120. fl. 6. sinici de grau 6. de cucuruзу, 1. sinicu de mazare, 120. portione de fenu, 12. orgii lemne de focu.
3. C u i a s i u. cu salariu de 100. fl. 5. sinici de grän, 5. de cucuruзу, 2. mesuri de mazare, 70. portione de fenu, 8. orgii lemne de focu.
4. T e m e s e s t i. cu salariu de 100. fl. 5. sinici de grau, 5. de cucuruзу, 75. portione de fenu, 6. orgii lemne de focu.

Doritori voru tramite recursele trebuinciose instruate si adresate cätra Venerabilulu consistoriu greco-orientalu Aradanu, la subscrisulu, in restimpu de patru seplamani dela anteia publicare a concursulu acestuia in foia de facia.

Datu in Tolvaradia, 14. Decembre 1868.

— Iosifu Belesiu
protopopu si Inspect.
distr. de Scöle.

42—1 AVISARE.

C. r. ministeriu de resbelu alu imperiulu voiesce dupa rescriptulu seu din 26 Decembre 1868 depart. 13 nr. 5152 requisitele inca pentru anulu administrativu 1869 la imbracarea si inarmarea trebuincioä, a si le castigä pre calea industriei private prin oferte. La asecurare de trebuintiele aceste ramäne in activitate in generalu conditiunile de oferte asemenea, care s'au publicatu la castigarea unei pärti a requisiteloru pentru anulu 1869 in foia oficiösa dela „Wiener Zeitung“ din 1 Novembre 1868, si in tieca in „Hrm. Ztg.“ din 11, 14 si 18 Novembre 1868 nr. 269, 272 si 275.

Publicarea pentru ofertele presinte va esi in „Hrm. Ztg.“ din 5, 8 si 11 Ianuariu 1869 si s'au comunicatu si cu magistratele din Sabiu, Clösiu, Brasiovu, Alb'a-Julia, Sighisöria, Mediasiu, Oresthia, Sebesiu, Bistritia, M. Osiorheiu, Reginulu sasescu, K. Osiorheiu, cu oficiolatele comitatense din Elisabetopole, Aiudu, Turd'a si Dees, cu oficiolatele districtuale din Fagarasiu si Nasaudu, cu oficiolatu scaunale din Odorheiu, si in urma cu oficiulu comunale din Cisnadia, unde se pote vedé.

Articuli de furnisare cuprinde urmatöre proppele:

- I. Gruppä: ciöreci de postavu, lananielle articli fabricati din postavu si straiile.
- II. Gruppä: materialele de iuu si pinda grösa, articli facuti din pinda si pinda grasa.
- III. Gruppä: peiele diferite, si armatura.
- IV. Gruppä: investmentare de viciori.
- V. Gruppä: acopereminturi de capu.
- VI. Gruppä: hamuri.
- VII. Gruppä: trebuintiele eventuale.

Sabiu in 2 Ianuariu 1869.

Cu nrulu acest'a va inceta abonamentulu de pana acum, adeca pana la ultima Decembre 1868; si nrii din anulu 1869 se voru tramite numai dloru noi abonati.

Din cause neaternatörie de redactiune nrulu acest'a a intardiatu!

Burs'ade Vienn'a.

Din 27 Decembre 1868. (8 Ian. 1869)

Metalicele 5%	61 40	Act. de creditu	255 80
Imprumut. nat. 5%	65 90	Argintulu	117 65
Actiile de banca	684	Galinulu	5 68 1/2